

Az MTA új levelező tagjai

Folytatjuk az Akadémia új levelező tagjainak szeptemberi számunkban elkezdett bemutatását, illetve a szerkesztőség következő három kérdésére adott válaszok közlését:

- *Milyen körülmények játszottak szerepet pályaválasztásukban, és befolyásolták későbbi életútjukat?*
- *Vannak-e kapcsolódásaik messzebb álló tudományterületekkel?*
- *Milyen terveik vannak további tudományos munkásságuk tekintetében?*

E számunkban Galavics Géza, Joó Ferenc, Kádár Béla, Kertész János, Tulassay Tivadar és Vécsei László válaszait közöljük.

Galavics Géza

1940-ben született, Győrben. Jelenleg az MTA Művészettörténeti Kutatóintézetének tudományos tanácsadója.

• Pályaválasztásomban egy 1956 után bevezetett iskolareform kapott fontos szerepet: 1957-től a gimnáziumokban – néhány évre – bevezették a művészettörténet oktatását, s fő tantárgyként egy teljes éven át tanították. Néhány óra után tudtam, hogy ezt szeretném csinálni. Bár a Sopron környéki faluban, ahol felnőttem, nem volt ismeretes, hogy létezik ilyen tudomány, a művészettörténeti gondolkodás találkozott történeti érdeklődéssel. Már soproni gimnazista koromban bejártam a Sopron megyei levéltárba, hogy többet tudjak meg falum múltjáról, mint ami a kitűnő monográfiában (Mohl Adolf: *Lövő története*, 1930) olvasható volt, s önálló levéltári kutatással pályáztam az országos középiskolai tanulmányi versenyen. Az ELTE-n is művészettörténet-történelem szakot végeztem (1958–1963), s a két tudományág összekapcsolása számomra máig meghatározó.

A soproni és a nyugat-dunántúli környezet markáns barokk öröksége hozhatta, hogy a 17–18. századi művészet specialistája lettem. Pályám kezdetén közel egy évtizedet dolgoztam a Magyar Nemzeti Múzeum Történelmi Képcsarnokában, s onnan kerültem az MTA Művészettörténeti Kutatóintézetébe.

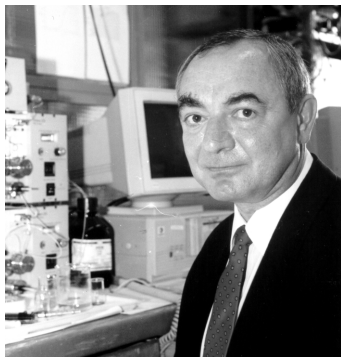
A múzeum a műalkotásokkal való oly fontos intenzív és személyes kapcsolat tapasztalatát adta, a kutatóintézet pedig a teoretikus kérdések felvetésének és a művészeti jelenségek átfogó értékelésének igényét erősítette.

• Mivel a műalkotásokat nem csupán esztétikai értéként, hanem egyúttal történeti dokumentumként és egy korszak teljes kultúrájának részeként igyekeztem szemlélni, a kultúra más területeit vizsgáló tudományágak képviselőivel korán kialakultak kapcsolataim. Részt vettem az irodalomtörténetesek, etnográfusok, történészek és zenetörténészek vitáin, előadtam az általuk szervezett tudományos ülésszakokon, publikáltam folyóirataikban. Tanulmányokat írtam jeles képviselőik (Klaniczay Tibor, Várkonyi Ágnes, Hofer Tamás) tiszteletére kiadott kötetekbe, forráskiadványokat adtunk ki közösen, közreműködtem történeti kiállítások elkészítésében (*Kaiser und König*, Bécs, Osztrák Nemzeti Könyvtár; *A magyar zene évszázadai*, Budapesti Történeti Múzeum, 2001). Úgy érzem, a művészettörténettől eltérő szempontrendszerük megismerése gazdagította látókörömet. Távolabbi területek kutatói közül szívesen dolgoztam itthon és külföldön osztrák, cseh, német, szlovák, horvát kollégákkal a barokk Közép-Európában, valamint a térség kertművészete témában, továbbá olasz és belga kollégákkal az *Itáliai, illetve flamand művészek Közép-Európában* témakörökben.

• A Művészettörténeti Intézetben a legújabb kutatások alapján készül a nagyközönség számára a magyarországi művészettörténet ezer esztendejének kétkötetes összefoglalása. Ebben a barokk művészet történetét mutatom be; a mű első kötete (a román kortól a barokkig) 2001-ben jelenik meg. Néhány éve új, a magyar művészettörténet által alig-alig művelt kutatási témával, a kertművészet történetével foglalkozom. Megszerveztem

az első átfogó közép-európai kerttörténeti konferenciát a térség kutatói, tájépítész, művészettörténész, műemlékes, dendrológus, növénybiológus, klasszika-filológus szakemberei részvételével, s a konferencia anyagát szerkesztésében jelentettük meg. (*Történeti kertek. Kertművészet és műemlékvédelem*, Bp., 2000.) Összefoglalást írtam *Magyarországi angolkertek* címmel (Bp., 1999), s

jelenleg ennek német nyelvű, átdolgozott és bővített kiadását készítem elő. OTKA-támogatással, s fiatal tájépítészek bevonásával, a kerttörténet képes és írott forrásainak összegyűjtésével és archiválásával, valamint a jelenkori állapotok fölmérésével folytatom a magyarországi történeti kertek kutatását. Tanítok az ELTE és a Katolikus Egyetem Művészettörténet Tanszékén is.

Jóó Ferenc

1949-ben született, Tótkomlóson. A Debreceni Egyetem Fizikai Kémia Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára.

• A középiskolát közvetlenül megelőző időben inkább a nyelvek, a történelem, az irodalom, a földrajz iránt vonzódtam, két évet tanultam magánúton is angolul. A szegedi Radnóti Gimnáziumba szerettem volna járni, az akkoriban induló, francia nyelvű tagozatra. Minthogy azonban körzetháron kívülként oda nem kerülhettem be, úgy döntöttem, hogy a Debreceni Vegyipari Technikumba felvételizek – valami jól hasznosítható középiskolai oklevelet akartam szerezni. Valójában a kémiáról is csak Debrecenben tudtam meg, mi is az. Ezt követően azonban már nem volt visszaút, mert nemcsak megismertem, de meg is szerettem. Szerencsére a humán területek iránti vonzalmam is megmaradt.

Furcsa módon a technikum erősen szakmai irányultságú közegében is a nyelvtudásnak köszönhettem egy újabb sorsfordító találkozást. Tanárunk, dr. Halmai Lászlóné ennek kapcsán figyelte fel rám, s később azt is elintézte, hogy már másodéves középiskolás koromban bejárhattam a KLTE Bognár Rezső akadémikus által vezetett Szerves Kémiai Intézetébe, ahol megengedték, hogy bekapcsolódjak a mákalkaloidok kutatásába. (Akkoriban tudományos diákköri munkát is csak azok az egyetemi hallgatók végezhetek ott, akik már sikeresen letették a szerves kémiai szigorlatot.) Ez döntő jelentőségűvé vált az életemben, valósággal beleszerelmeledtem a tudományos kutatásba. Így természetesen Debrecenben folytattam egyetemi tanulmányaimat, és folytattam munkálkodásomat a Bognár-intézetben is.

1968-ban a KLTE Fizikai Kémiai Tanszékének vezetőjévé nevezték ki Beck Mihályt, aki nem sokkal később az MTA tagja is lett. Egyénisége, előadásai nagy hatást tettek rám, s amikor hívtak a tanszékre, nagyon nehéz volt eldöntenem, mit is tegyek. Végül a vele való munkát választottam. Ő ajánlotta első kutatási területül a vízőldható foszfin-komplexek katalitikus tulajdonságainak vizsgálatát – s ez, kitérőkkel és nagy átalakítások után ma is meghatározó területe kutatásainknak.

Nemzetközi látóköromet jelentosen szelcsítette, és jó néhány személyes kapcsolatot is hozott az a két év, amelyet 1983–85-ben Ottawában töltöttem, Howard Alper pro-

feszor laboratóriumában. 1995-ben sikeres pályázatomból révén létrejött az MTA-KLTE (ma DE) Homogén Katalízis Tanszéki Kutatócsoport, ami rendkívüli módon segíti kutatásainkat.

Talán ezek a legfontosabb hatások pályám alakulásában, bár mint látható, egy kisebb jelentőségűnek tűnő adminisztratív akadály is döntően meghatározhatja az élet-pálya formálódását.

• Nagyon szerencsés találkozásnak tartom, hogy a szakmai érdeklődés összehozott Vigh Lászlóval, aki ma az MTA SZBK Biokémiai Intézetének igazgatója, s akivel a biológiai membránok módosításait vizsgáljuk immár húsz éve. Ez pályám alakulásának is meghatározó eleme. A membránokban található telítetlen zsírsavak az általunk kidolgozott vízzeloldható katalizátorokkal hidrogénezhetőek, ami sok érdekes változás, ill. válasz elindítója az élő sejtekben. Ezekért a kutatásokért megosztott Széchenyi-díjat kaptunk. Nagyon sokat várok azoktól a közös vizsgálatoktól, amelyek egy nyertes NKFP pályázatot keretében tervezünk, az eddigieknél még finomabban hangolt katalizátorokkal, még specifikusabb beavatkozások elvégzésére a sejtmembránok egyes jól meghatározott körzeteiben. Szűkebb tématerületem,

a homogén katalízis is kínálja az interdiszciplináris alkalmazást, s erre időnként sort is kerítünk, akár a szerves szintézisekben, akár a zöld kémiában.

• Már jelenleg is foglalkozunk a szén-dioxid katalitikus aktiválásával – szeretnénk ezt a gyakorlatilag korlátlan szénforrást a kémiai szintézisek egyik alapanyagává tenni. Részben ezzel összefüggésben keressük a katalízis azon lehetőségeit, amelyek révén megújuló nyersanyagbázison, vagy az eddiginél környezetkímélőbb módon lehet a folyamatokat vezetni.

A vizes-szerves kétfázisú reakcióelegyekben lejátszódó reakciók vizsgálata mellett mi is megkezdtük az ún. ionos folyadékok alkalmazását az oldatfázisú katalízisben. Ezek az elterjedőben lévő új oldószerrendszerek rendkívül ígéretesek, mert lehetőség van az *oldószer* sajátosságainak a vizsgált reakció igényeihez illesztésére.

Mint említettem, igényes feladatok elé állít azon új módszerek kidolgozása, amelyekkel a biológiai membránok térben behatárolt, szelektív katalitikus módosításait végeztetjük. Valamennyi kutatásunk fontos része a katalizátorok működési mechanizmusának megértése és ezen keresztül a katalitikus sajátságok célirányos befolyásolása.

Kádár Béla

1934-ben született, Pécsen. 1990–1994 között az Antall- (Boross-) kormány külgazdasági minisztere. Jelenleg Magyarország OECD nagykövete.

• Mélyre is, messze is kell tekinteni, ha a pályaválasztás, életút-alakulás körülményeit vizsgáljuk. Pécsi születésű lévén olyan történelmi, kulturális környezetben nőttem fel, amely az országnak talán legsokszínűbb, az európai integráció együttélési formáit leginkább előrejelző térsége volt. Az Ormánság-

ban s másutt túlélő régi magyar etnikum együtt élt a később betelepült törökökkel, rácokkal, horvátokkal, németekkel, zsidósággal. Sokszínű, különféle értékeket, magatartási formákat, gazdálkodási módszereket hordozó kultúra, s eltérő fejlettségi szintű falvak alakultak ki. Érdeklődőgyermek számára a terep adott volt társadalmi, gazdaság-fejlesztési kérdések feltevéseire. A második világháború végét követő évek élményei, nélkülözései nem tették kétségessé a gazdaság jelentőségét települések s egyéni életek alakulásában. Széchenyi kultusza mindig erőteljes volt Pécsen, az ő nevét viseli a főtér. Műveivel tizenhat éves koromban kerültem kapcsolatba, s hatásukra eldöntöttem, hogy családi ellenzés és ellenkészítés ellenére közgazdász leszek. A „déli végek” szellemi örökségéhez tartozott az is, hogy az ország szolgálata egykor nemes dolognak számított. A század derekára megváltozott viszonyok között a nemzet gazdaságának szolgálata látszott számomra a szolgálat legelfogadhatóbb területének. Az egyetem elvégzése, majd néhány évi jegybanki és külkereskedelmi tevékenység után Bognár József akadémikus állított tudományos pályára. Első beszélgetéseinket követően, 1960 óta vettem részt, először külsőként, majd az MTA Afro-Ázsiai – a későbbi Világ gazdasági – Kutatóintézetének keretében az általa irányított különféle kutatásokban. A fejlődő országok, s általában a fejlődés gazdaságtanának, majd a kelet-nyugati kapcsolatok enyhülésének

és a felerősödő világgazdasági és regionális együttműködési–együttélési formák kutatása sajátos visszatérés volt ifjúkorom baranyai vizsgálódásaihoz. A világgazdasági kutatási eredmények jó alapot jelentettek a nyolcvanas évektől kezdődően a magyar gazdaság célszerű felzárkózási, integrálódási stratégiájának kutatásához, formálásához.

- A közgazdaság-tudomány összetett, a humán- és természettudományok elemeit felhasználó tudomány. Közgazdasági tanulmányaimmal párhuzamosan látogattam az ELTE spanyol szakát is, ahol később kilenc éven át oktattam s műveltem a hispanisztikát, más területen folytatott „kalandozásként”. A latin-amerikai országok összehasonlító fejlődéstörténeti elemzésével foglalkozó munkám idegen nyelven is megjelent. Működvelő gazdaságtörténészként mindig is igyekeztem közgazdasági kutatásaimat, megállapításaimat gazdaságtörténeti érvekkel is alátámasztani. Az irányítás és vezetéselmélet, valamint gyakorlati nemzetgazdasági hasznosíthatósága jelent számomra kiegészítő vizsgálati terepet.

- További tudományos munkásságom során a kelet-középeurópai átalakulás általánosítható elméleti vonatkozásait, fő gyakorlati tapasztalatait, valamint a kis országoknak a globális és regionális integrálódás körülményei közötti nemzetstratégiai feladatait kívánom rendszerezni.

Kertész János

1950-ben született, Budapesten. A Budapesti Műszaki Egyetem Fizikai Intézetének Elméleti Fizika Tanszékén tanszékvezető egyetemi tanár, intézeti igazgató.

- Pályaválasztásomat a család és az iskola befolyásolta. „Humán” értelmiségi családban nőttem fel, ahol azonban nagy becsben tartották a természettudományokat, a matematikát. A középiskolában magam is inkább humán érdeklődésűnek számítottam. Amikor dönteni kellett, hol tanuljak tovább, az egyik fő szempont az volt, hogy viszonylag ideológiamentes területre kerüljek. Nagyon szerettem a kémiát – ez az Eötvös Gimnáziumban tanító Bánhegyi tanár úrnak volt köszönhető. El is kezdtem az ELTE vegyész szakát, de rengeteget kellett magolni, és a miértekre mindig az volt a válasz, hogy majd később... Amikor bátyámnak (akkor volt ötödéves fizikushallgató) panaszkodtam, megkérdezte, miért nem megyek át a fizikus szakra. Ez adta meg a végső lökést: így lettem fizikus.

Az egyetemen kevés dolog hagyott mély nyomot bennem. Jánossy professzor intellektusa átsütött előadásain. Marx professzor szípkázó előadásai élményt jelentettek; mindig úgy éreztem, hogy mindent értek – később kiderült, hogy szó sincs róla. Statisztika-

kus fizikát főleg Geszti Tamástól tanultam, aki akkor a MÜFI-ben dolgozott; nála készítettem diplomamunkámat és a kisdoktori-mat.

A MÜFI-ben kicsit állóvíz-hangulat volt, de hagyták az embert dolgozni – az utóbbiért hálás vagyok. Néha volt egy-egy kampány (fémüvegek, acélglyártás stb.), azután elült a vihar, és mindenki folytatta korábbi, nem feltétlenül intenzív tevékenységét. Szerencsére Vicsek Tamással egymásra találtunk és nagyobb sebességre kapcsolunk.

Első külföldi tanulmányutam (1980, DAAD-ösztöndíj a kölni egyetemen) meghatározó volt. Új környezet, más kultúra, más tempó, pezsgő tudományos légkör. Renge-teget tanultam, életre szóló barátságokat kötöttem.

Fontos elhatározás volt, hogy 1992-ben nem a kölni egyetem felajánlott professzori állását fogadtam el, hanem a Műegyetem Fizikai Intézetében az újonnan kinevezett igazgató, Zawadowski Alfréd helyettese lettem. Ebben a rendszerváltás körüli hangulat is szerepet játszott. Nagy kihívás volt, nem bántam meg a választásomat. Ma már látszik, hogy akkor néhány évig különleges konstelláció volt, sok mindent el lehetett érni, amire ma nem lenne lehetőség. Az intézet igazgatói állásának elvállalása szinte következett a korábbi munkából, és remélem, hogy sikerül a megkezdett úton továbbhaladni.

- Aki a statisztikus fizika fejlődését az elmúlt 10–15 évben követte, arra a meggyőződésre juthat, hogy „messzebb álló tudományterületek” nem is léteznek. A nagyszámú kölcsönható részecskék rendszerére kidolgozott, igen hatékony módszerek gyümölcsözően alkalmazhatónak bizonyultak olyan, a fizikától távol állónak tűnő területeken, mint pl. közlekedési problémák, a világháló felépítése vagy gazdasági-pénzügyi folyamatok elemzése és modellezése („gazdaságfizika”). A statisztikus fizikának ezt az expan-

zióját nagyon fontosnak tartom, és szeretnék benne továbbra is részt venni.

- Szeretném megérteni a szemcsés rendszerek viselkedésének néhány rejtélyes vonását, pl. a nyírás során jelentkező instabilitásokat vagy az erőhálózatok természetét. Ehhez nemcsak analitikus és szimulációs munkára van szükség, hanem olyan algoritmusok kidolgozására és fejlesztésére, amelyek hatékonyságát fizikai ötletek segítik. A

Tulassay Tivadar

1949-ben született, Galántán. A Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekklinikájának tanszékvezető egyetemi tanára.

- Gyermekkoromban elsősorban az irodalom, a történelem és a zene érdekelt. Sokáig régész szerettem volna lenni, izgalommal jártam a visegrádi, esztergomi, tatai vár ásatásait. Nyári vakáció alatt latintanárommal Aquincumban vettem részt régészeti ásatáson. A természettudományok és az orvoslás csak később kezdett érdekelni. Döntő, egyszeri impulzust azonban alig tudok megnevezni: az elhatározás csak lassan érlelődött. Ha régmúlt emlékek közt kutatok, akkor néhány meghatározó momentum mégis eszembe ötlük: mindenekelőtt a bátyám

sejtautomatás modellezés alkalmazása a közlekedési hálózatok leírásában további, esetleg alkalmazásokhoz is vezető lehetőségeket rejt. Remélem, hogy hozzá tudok járulni a rendkívül gyorsan fejlődő új területhez, a gazdaságfizikához is. Tehát általában a statisztikus fizika alkalmazásával kívánok foglalkozni, mégpedig erősen számítógépes szimulációkra támaszkodva, miközben remélem, hogy az eredmények magát a statisztikus fizikát is előre viszik.

példája. Ő közel öt évvel idősebb, s medikus éveinek revelációja, élményei komolyan hatottak rám is. Apai nagybátyám feleségéről örök még halvány emlékeket. Csoma Eszter, a Bókay-klinika tanársegédje, korának nagyhírű gyakorló gyermekorvosa volt, rendelőjének „orvosi” szaga, a csillogó, króm műszerek ma is elevenen élnek bennem. S természetesen hatott az irodalmi élmények példája: Németh László, Illés Endre és mások. Illés Szigorlat című novelláskötete a két háború közötti nagy orvosnemeknek néhány alakját is emberközelbe hozta.

Az egyetemen nagyformátumú oktatók alakították természettudományos érdeklődésemet. Legtöbb emléket Szentágothai Jánosról és Horányi Béláról örök, meghatározó befolyással azonban Kovách Arisztid volt rám. Tudományos diákkörösként kerültem intézetébe, ahol nyiladozó érdeklődésemet a természet csodái iránt gondos kezek pallérozták: megtanítottak kérdéseket feltenni, azokhoz megfelelő módszereket alkalmazni, az eredményeket kritikusan értelmezni és elhelyezni a már ismertek között; s mindezt megfelelő formába önteni, a kudarcokon nem elcsüggedni, a sikereknek örülni. Kovách Arisztid ajánlásával mentem Kerpel-Fronius Ödönhöz, aki további pályám és életem meghatározója lett. A sors nagy ajándékának tekintem, hogy figyelemre méltított, egyengette pályámat, kijavította első dolgozataimat, s jó tanácsaival mindig segít

tette döntéseimet pályám fordulópontjain. Reneszánsz ember volt és nagy humanista, szerette és élvezte az életet, értette és tanította a művészeteket is: aki találkozott vele, nem vonhatta ki magát lenyűgöző hatása alól. Neki köszönhetem gyermekgyógyászati szemléletemet, s a vonzódást a folyadék- és elektrolit-háztartás szabályozásának rejtjelei felé. Később Kiszél János mellett ismerkedtem a ma menedzserszemléletűnek mondott vezetési gyakorlattal, majd Mil-tényi Miklós kínált nagy lehetőséget a gyermeknephrológia művelésére. Igaz tisztességet, a tudás tiszteletét és a valódi értékek elismerését sugározták mindketten. Vándor-éveim mestere Karl Scharer heidelbergi professzor volt. Ők a tanítóim, akik részben pályaválasztásomat, részben pedig meghatározó hatású egyéniségükkel életutam és tudományos pályám alakulását befolyásolták.

- A medicina művelői mindig szoros kapcsolatban voltak más művészetekkel is. Korábbi elkötelezettségem az irodalom, a képzőművészet és elsősorban a zene iránt változatlan, s szűkebb természettudományos te-

vékenységem művelése sem lenne lehetséges az előbbieket szeretete nélkül. Bár aktívan egyiket sem művelem már, mindennapi életem szerves része a könyv, a képek és a zene.

- E kérdésről nehéz konkrétan és ugyanakkor mások számára is érthetően írni. A tudományos érdeklődés és kutatás olyan „kábitószert”, amelyet ha valaki megízlelt, soha nem tudja abbahagyni. A természet faggatása része a *Homo ludens* életörömeinek is. Magam sem akarok róla lemondani soha. Kutatásaim most elsősorban azokra a kóros szabályozásokra irányulnak, amelyek révén lehetővé válhat az érrendszeri betegségek korai felismerése. Ebben az összetett folyamatban szerepet játszanak egyebek között a genetikai polimorfizmusok, a sejtmembrán transzportfolyamatai, a nemi különbségek, a környezet és elsősorban a diéta hatásai. Terveim megvalósításában olyan csapat segít, amelyik csupa tehetséges fiatalemberből áll. Szeretném átadni nekik mindazt, amit mestereimtől én magam is kaptam: erkölcsi tartást, tisztességet és a természet iránti alázatot.

Vécsei László

1954-ben született, Kiskunfélegyházán. A Szegedi Tudományegyetem Neurológiai Klinikájának tanszékvezető egyetemi tanára.

- A középiskolában természettudományos tagozatra jelentkeztem, vegyészetet tanultam Veszprémben. Nagy szerencsémnek tartom, hogy a Pulai házaspárnak lehettem tanítványa. Legkedvesebb tárgyaim a szerves kémia és a fizikai kémia voltak. Nagy élmény volt számomra, mikor egyik iskola-társammal engedélyt kaptunk, hogy kísérleteket végezhessünk a kémiai szertárban. Később a biokémia és embertan kezdett érdekelni, s így a középfokú vegyész képzettség megszerzése után a Szegedi Orvostudományi Egyetemen tanultam tovább. Az egyetemen komoly hasznát vettem korábbi vegyész tanulmányaimnak, mind az elméleti, mind a klinikai tárgyaknál. Az első évben diákkörösként dolgoztam a Petri professzor úr által vezetett Műtéttani Intézetben, immu-

nológiai vizsgálatokat végeztünk. Később nagyon megtetszett a kórélettan, s előbb hallgatóként, majd friss diplomásként is a Telegdy professzor úr által irányított Kórélettani Intézetben dolgoztam. A központi idegrendszerrel kapcsolatban végeztünk kutatásokat, a vizsgálatok fő területei a kísérletes neurológia, a magatartáskutatás és a megfigyelt jelenségek neurokémiai hátterének tisztázása voltak. Ezután Pécsen, a Pálffy professzor úr által vezetett Idegklinikán szereztem neurológiai jártasságot. Elsősorban a mozgászavarok (extrapyramidalis kórképek), sclerosis multiplex, fejfájás és agyi keringészavarok területén végeztünk vizsgálatokat. A svédországi Lundi Egyetemen két évig dolgoztam Rolf Ekman, Erik Widerlöv és Christer Alling professzorok munkatársaként a fenti témákon. Innen a Harvard Egyetem Massachusetts General Hospital Neurológiai Klinikájára kerültem M. Flint Beal professzor közvetlen munkatársának. A neurodegeneratív kórképek pathomechanizmusát vizsgáltuk. Itthoni munkahelyeim és tanulmányútjaim során is szerencsésnek mondhattam magam, mert főnökeimmel és munkatárs-

immal a mai napig élő, jó szakmai és emberi kapcsolatot sikerült kiépíteni.

- A klinikai neurológia multidiszciplináris jellege miatt számos ponton kapcsolódik egyéb természettudományi területekkel. Az orvostudomány különböző területei mellett a magatartás-tudomány a társadalomtudományok felé is elvezet.

- A klinikai neurológia egyik fontos kérdése a neurodegeneráció és annak kivédése, a neuroprotekción. E területen belül elsősorban a neurogenetika és kinurenin rendszer területén szeretnénk eredményeket elérni. Ez csak más intézetekkel történő együttműködéssel valósítható meg. Szándékunkban áll neuroprotektív farmakonok tanulmányozása is. Szeretnénk előrelépni a fejfájás és fájdalom szindrómák, valamint a sclerosis multiplex pathomechanizmusának megértése és kezelése területén. Miután az idegszövet károsodása a különböző kórképekben sok vonatkozásban hasonló mechanizmussal történik, ezért a kutatásokat kiterjesztettük az epilepsiára és az agyi keringési zavarokra is.

